

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

23 september 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, LANDBOUW, WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de reddingsdienst aan de Vlaamse (Belgische) Kust

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de opstart van pilootprojecten in het kader van de erkenning van verworven competenties (EVC)

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de afschaffing van textielopleidingen in het CEDO te Gent

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over knelpuntberoepen

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de opleidings- en begeleidingscheques voor werknemers

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de toegankelijkheid van de opleidingscheques voor Vlaamse huisvrouwen en huismannen

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme

Dinsdag 23 september 2003

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Roland Van Goethem

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.16 uur.*

Vraag om uitleg van de heer André-Emiel Bogaert tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de reddingsdienst aan de Vlaamse (Belgische) Kust

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Bogaert tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de reddingsdienst aan de Vlaamse – Belgische – Kust.

De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, u zult waarschijnlijk antwoorden dat dit niet onder uw bevoegdheid valt, maar zo makkelijk zult u er niet onderuit komen. Het pijnlijk hoge aantal verdrinkingen aan onze kust heeft heel wat media-aandacht gekregen. De veiligheid van zwemmers en baders tijdens het toeristisch seizoen is normaliter een topprioriteit in het beleid. Dat omzeggens alle verdrinkingen en bijna-verdrinkingen zich voordeden in de onbewaakte zones bewijst de noodzaak aan juist afgebakende badzones en bijhorende reglementering. Hierbij is coördinatie over en tussen de verschillende beleidsniveaus van primordiaal belang.

Teneinde de vroegere wirwar van allerlei gemeentelijke reglementeringen van kustgemeenten tegen te gaan, richtte de provincie destijds de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen, de IKWV, op. Dit overkoepelend orgaan staat in voor de uniforme regelgeving van borden, veiligheidsvoorschriften, opleiding en brevettering van red-

ders. Alle kustgemeenten van de provincie West-Vlaanderen zijn hierbij aangesloten. In het kader van het Kustactieplan verleent de Vlaamse minister van Toerisme steun aan deze intercommunale. Aan de andere kant blijven de kustgemeenten zelf verantwoordelijk voor de inrichting van hun respectieve reddingsdiensten. Of de via de intercommunale nagestreefde coördinatie voldoende waarborg biedt voor een optimale veiligheid is zeker het onderzoeken waard. Het bestaan van een instelling garandeert de oplossing voor een probleem niet.

Hetzelfde geldt voor een overleg tussen het federale en het gewestelijke niveau over de kustproblematiek. Hier klotst het Vlaamse water tegen de federale kaaimuren. Er bestaat inderdaad een zeer recent KB, van 13 mei 2003, dat de structuur Kustwacht opricht. In hoeverre beide instanties – Kustreddingsdienst en Kustwacht – elkaar overlappen inzake veiligheid van zwemmers en baders is eveneens een onderzoek waard. Immers, in de structuur Kustwacht worden vertegenwoordigers van de Vlaamse regering uitgenodigd om deel te nemen aan de vergaderingen van dit beleidsorgaan als waarnemer, terwijl de federale en provinciale instanties eigenlijk de volwaardige partners zijn in de structuur Kustwacht. Wat kan de Vlaamse regering daar als waarnemer doen ?

In hoeverre en hoe volgt de Vlaamse regering de werkzaamheden van de IKWV voor wat de algemene veiligheid betreft ? Bij aanvang zaten we immers mee rond de tafel en we subsidiëren deze intercommunale. Daardoor kan ik als Vlaams volksvertegenwoordiger vragen om uitleg stellen over dit thema.

Op welke wijze verleent de Vlaamse minister van Toerisme via het Kustactieplan steun aan deze intercommunale en op welke wijze verhoogt deze steun de daadwerkelijke veiligheid van baders en zwemmers ?

Bogaert

Op welke wijze oefent de Vlaamse regering haar mandaat van waarnemer in de structuur Kustwacht uit en in hoeverre wordt in deze structuur ook gehandeld over de problematiek van de kustveiligheid voor baders, zwemmers en gebruikers van ontspanningsvaartuigen langs de dichte kustlijn ?

Is de Vlaamse regering van zins haar beleid inzake het optimaliseren van de veiligheid van de kustgebruikers en van de reddingsdiensten bij te stellen ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Dames en heren, voor alle duidelijkheid : enkel de provincie en de gemeenten zijn vertegenwoordigd in de raad van bestuur en de controleorganen van de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen, de Vlaamse regering niet.

Vanuit het oogpunt van 'toegankelijk toerisme' dat ook veilig toerisme inhoudt, hebben we projecten gesteund inzake veiligheid aan de kust. Vooreerst is er de IKWV. U kent de oriëntatiepalen met afbeelding op onze stranden. We hebben de werking van de IKWV ondersteund door – naast de oriëntatiepalen – antiverdwaalarmbandjes te verdelen : 360.000 in 2002, dit jaar 480.000. De kinderen krijgen een bandje met eenzelfde afbeelding als de oriëntatiepaal waar ze zich op moeten richten. Aan de oriëntatiepalen werden 927 informatieboxen geplaatst met info over allerlei aspecten van veiligheid voor de toerist, onder meer over het baden en zwemmen in zee.

Er werden 575 signalisatieborden aangebracht. Er werden 72 wegwijzneuzen geïnstalleerd. Er werden in 2002 een twintigtal strandpreventiemedewerkers uitgestuurd om de toerist te wijzen op de gevaren van de zee.

We hebben een project gesteund van de Vrijwillige Blankenbergse Zeereddingsdienst, namelijk de aankoop van een snelle, mooie en wendbare reddingsboot met het logo van de kust erop. Dat onderstreept de vriendelijkheid, gastvrijheid en veiligheid van onze kust.

De federale structuur Kustwacht is nog niet operationeel. Zodra in deze structuur sprake is van items die de Vlaamse bevoegdheden raken, zullen we een vertegenwoordiger vragen. Hoe een en ander precies zal werken, is voorlopig nog niet duidelijk. Misschien zal de nieuwe minister van de Noordzee een initiatief nemen om de opdrachten die vroeger

bij de minister van Binnenlandse Zaken lagen, uit te voeren.

Ik sta uiteraard open voor bijkomende veiligheidsinitiatieven in het kader van het Kustactieplan.

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer André-Emiel Bogaert : Mijnheer de minister, Vlaanderen is inderdaad geen lid van die intercommunale, en dat vind ik spijtig. Immers, de veiligheid aan de kust behoort ook tot het Vlaams belang, en niet alleen tot het kustbelang. Deze zomer was er door het goede weer een miljoenenstroom naar en van de kust. We hebben hier te maken met een curve van Gauss : hoe meer volk, hoe meer kans op verdrinking – en dat hebben we dan ook in de praktijk meegemaakt.

Wat het derde punt betreft, gaat het inderdaad om een recente wetgeving die er dringend moest komen. Als gevolg van de verkiezingen en naverkiezingen heeft de vorige minister van Binnenlandse Zaken dat echter laten liggen. We wachten nu nog op de uitvoeringsbesluiten die het beleidsorgaan moeten instellen. Vlaanderen treedt daarbij op als waarnemer wanneer het gaat over de veiligheid van de kust en de kustlijn. Mijnheer de minister, het doet me plezier wanneer u zegt dat we in de toekomst niet zullen nalaten mee te werken aan en te investeren in de veiligheid voor de kustgebruikers.

Minister Renaat Landuyt : We blijven waakzaam. Bovendien komen er nog onderhandelingen met de minister van de Noordzee, over de afbakening van de bevoegdheden van de minister van de kust en de minister van de Noordzee.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de opstart van pilootprojecten in het kader van de erkenning van verworven competenties (EVC)

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over

Voorzitter

de opstart van pilootprojecten in het kader van de erkenning van verworven competenties.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in het Pact van Vilvoorde staat onder meer dat tegen 2010, 10 percent van de Vlamingen tussen 25 en 65 jaar een permanente vorming zou moeten volgen. Een indicator om dat te meten, zou het aantal uitgereikte certificaten kunnen zijn in het kader van het EVC- beleidsplan of de erkenning van verworven competenties.

In een beslissing van de Vlaamse regering lees ik dat u en de minister van Onderwijs de opdracht hadden gekregen om een voorstel uit te werken voor een concreet pilootproject, of althans een oproep te lanceren voor een pilootproject in het kader van het EVC-beleidsplan, en daarover verslag uit te brengen aan de Vlaamse regering. In dat kader heb ik een vraag gesteld over de problematiek van de hooggeschoolde allochtonen die hier zwaar onder hun diploma een job moeten aanvaarden. Nochtans zijn de werkgevers vragende partij om die allochtonen te werk te kunnen stellen. Daarvoor moeten echter de diploma's worden gelijkgeschakeld en de vaardigheden worden geattesteerd. Wij zijn voorstander van de erkenning van verworven competenties en van het testen van die vaardigheden. We staan dus volledig achter het voorstel.

Ik heb nu gehoord dat er voorontwerp klaar is. Maar hoe zit het dan met die pilootprojecten ? Pas op 20 juni was er een akkoord over de tekst van de oproep. Intussen is het voorontwerp klaar. Wij dachten dat de pilootprojecten moesten dienen om het voorontwerp te stofferen.

Mijnheer de minister, wanneer wordt de oproep effectief gelanceerd ? Wanneer gaan de projecten van start en over welke periode lopen ze ? Komt er een evaluatie ? Hoe verhoudt zich dat tot het aangekondigde ontwerp van decreet over de titels van beroepsbekwaamheid ? Loopt men niet het risico te moeten bijsturen als men eerst het ontwerp laat goedkeuren en daarna de pilootprojecten start ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, ik dank u voor de onderliggende gedachte van uw vraag, met name de blijvende steun van het ACV voor mijn beleid.

Mijnheer Laurys, u blijkt alweer zeer goed geïnformeerd wat de lancering van de oproepen betreft. De projectaanvragen moesten ten laatste op 12 september om 15.30 uur zijn ingediend. Normaal duren de projecten één jaar ; ze moeten ten laatste voor 15 oktober 2003 starten en uiterlijk op 14 oktober 2004 worden beëindigd.

Wat uw vraag over een mogelijke evaluatie betreft, bepaalt de Vlaamse regering dat de projecten door de EVC-stuurgroep van de DIVA – of de Dienst Informatie, Vorming en Afstemming – worden opgevolgd en gecoördineerd. Het formeel beleidsadvies wordt verwacht begin februari 2004. Dit advies zal vorm krijgen op basis van de resultaten van de eerste pilootprojecten 2002 en op basis van een onderzoek van de universiteit van Gent over het leerbewijs en de portfoliomethodiek.

De pilootprojecten 2003 hebben uitsluitend tot doel om op een grotere schaal te experimenteren met het theoretisch model.

U stelt tot slot een vraag over de relatie pilootprojecten en ontwerp van decreet titel van beroepsbekwaamheid. De Vlaamse regering heeft inderdaad een basistekst goedgekeurd. U zult bij de bespreking van het ontwerp van decreet merken dat we een algemeen kader schetsen, dat we aan het begin staan van een nieuwe manier om de ervaringen van de mensen te kwalificeren zodat toekomstige werkgevers daarmee rekening kunnen houden. Dat betekent dat de ervaring precies moet worden omschreven in functie van een specifiek beroep. Daarvoor moet een instantie bestaan die de erkenningen per persoon toekent. Dat is de basisstructuur van het ontwerp van decreet, zoals we het zullen voorleggen aan het parlement. De informatie die ik krijg vanuit de projecten zal de besprekingen in het parlement bevorderen. Tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet zullen we de evaluatie kunnen doen.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Ik heb mijn vraag ingediend in juli, voor het zomerreces. Ik heb dit niet opgevolgd en wist dus niet dat er al projecten zijn ingediend. Mijnheer de minister, weet u welk soort pilootprojecten werden aanvaard ? Is er al een datum vastgelegd wanneer het ontwerp van decreet in het parlement komt ?

Minister Renaat Landuyt : Ik wacht nog op het advies van de Raad van State.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Laurys tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de afschaffing van textielopleidingen in het CEDO te Gent

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Laurys tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de afschaffing van textielopleidingen in het CEDO te Gent.

De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik doe een beroep op u om federaal minister Van den Bossche te overhalen om een beslissing die ze als Gents schepen van Onderwijs heeft genomen, om te buigen.

De Gentse textielsector kent een lange traditie van alternerend leren, en is teruggekomen van het klasieke onderwijsstramien. Heel wat mensen in die sector worden opgeleid in het systeem van deeltijds onderwijs. De sector zelf promoot die onderwijsvorm. Daarvoor is trouwens een CAO afgesloten. Leerlingen in dat systeem krijgen een bijkomende vergoeding en ook hun vervoersonkosten worden terugbetaald. De sector heeft sinds het voorbije schooljaar een extra financiering vastgelegd, met name een bijdrage aan het Centrum voor Deeltijds Onderwijs.

Vooraf veel allochtonen tussen 16 en 18 jaar komen daarin terecht. Als ze die opleiding hebben beëindigd, kunnen ze vaak meteen aan de slag, omdat de opleiding in samenwerking met de sector gebeurt. Die CAO komt volledig tegemoet aan de doelstellingen van het convenant dat is afgesloten tussen de Vlaamse regering en de sociale partners van de textielsector. Bovendien is de sector een engagement aangegaan om allochtonen als prioritaire kansengroep te beschouwen. Er zijn trouwens 80 werkervaringsplaatsen aangeboden voor jongeren met een deeltijdse leerovereenkomst.

Ik verwijs ook naar de SERV. In het kader van het Vlaams werkgelegenheidsakkoord van maart 2003 werden de sectoren expliciet opgeroepen om acties

te ondernemen ten voordele van de evenredige participatie op de arbeidsmarkt.

Het lijkt ons eigenaardig dat het Gentse stadsbestuur heeft beslist om vanaf dit schooljaar in het CEDO geen textielopleidingen meer in te richten in het kader van het alternerend leren voor jongeren. Ze worden wel aangeboden in het KTA2 te Gent. Het probleem is alleen dat het KTA2 daarvoor niet voldoende uren heeft. Uren van het CEDO kunnen niet zomaar worden overgeheveld naar het KTA2. Er worden nog een 20-tal leerlingen verwacht die een opleiding zouden volgen. Die kunnen nu niet terecht in het KTA2 en evenmin in het CEDO.

Mijnheer de minister, gaat die beslissing niet in tegen het convenant dat werd afgesloten tussen de Vlaamse regering en de sector ? Het gaat immers om de kansengroep die in het convenant is bedoeld. Worden de allochtonen op die manier geen kansen ontnomen ? Is de beslissing in overeenstemming met de doelstelling van de evenredige participatie ? In het kader van het diversiteitsbeleid worden hier toch kansen onbenut gelaten. Wilt u pleiten bij federaal minister Van den Bossche om contact op te nemen met haar opvolger te Gent om die beslissing opnieuw te bekijken ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Laurys, uw laatste vraag om een lid van de federale regering over de beslissing van een schepencollege aan te spreken, is nogal vreemd. Institutioneel lijkt me dat niet in orde. *(Opmerkingen van de heer Jan Laurys)*

Ik begrijp dat u als woordvoerder van het ACV bezorgd bent over de samenwerking die we met het ACV hebben.

De heer Jan Laurys : Het ACV heeft u een brief geschreven met een uitvoerige toelichting over deze zaak.

Minister Renaat Landuyt : Ik zie een rechtstreeks verband tussen uw pleidooi en de bekommernissen van het ACV. Dat maakt u sympathiek, mijnheer Laurys. *(Opmerkingen van de heer Jan Laurys)*

Onderliggend aan uw vraag ervaar ik steun voor mijn beleid, waarvoor dank, al besef ik dat u zich eenzaam voelt in uw eigen groep.

De Vlaamse regering heeft met de partners van de textielsector een convenant afgesloten dat loopt van 1 juli 2002 tot 30 juni 2004. De knelpunten op

Landuyt

de arbeidsmarkt in de textielsector worden aangepakt via 3 thema's : diversiteit, aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en levenslang leren. Dat laatste vind ik trouwens een verkeerde term. We moeten het hebben over 'leren lang leven'. De doelstelling is het leven, leren is het middel. Nu lijkt het alsof we leven om te leren. Vroeger was het leven om te werken. Eigenlijk gaat het om werken om te leven, dus leren we ook om te leven.

Vanuit de vaststelling dat we met z'n allen langer leven, moeten we daar leren mee leven. Leren lang leven lijkt me daarom een veel betere term. We kunnen toch niet naar de verkiezingen gaan met de boodschap : 'U mag levenslang leren.' Dat is al te dramatisch. Het is erg hoe die misvattingen al in ons taalgebruik zitten.

Met die overtuiging sluiten we convenants af met de sociale partners. We evalueren dat jaarlijks. Op 3 september 2003 was er een evaluatievergadering over het eerste werkingsjaar van het sectorconvenant van de textielsector. Op die vergadering hebben de sociale partners van de textielsector hun verwondering of zelfs hun verbolgenheid geuit over de afschaffing van de textielopleidingen in het CEDO te Gent. De schrapping van de opleiding gebeurde plots en zonder overleg met de sociale partners. Het resultaat was dat 15 leerlingen de opleiding van vandaag op morgen niet meer konden volgen.

Op de vergadering werd afgesproken dat de juiste institutionele weg wordt gevolgd en dat het kabinet van minister Vanderpoorten zal onderzoeken wat het kan doen. Het is de taak van de minister van Onderwijs om overleg te plegen met andere onderwijsinstanties. De sectorconvenants werden weliswaar gesloten met de Vlaamse regering, maar in het bijzonder met de minister van Werkgelegenheid, de minister van Onderwijs en de minister van Economie. De minister van Onderwijs wil haar rol spelen. Uiteraard zal ik contact met haar opnemen en een stand van zaken vragen.

Het klopt dat de opleiding textiel in het CEDO te Gent voornamelijk werd gevolgd door allochtone jongeren. Door het afschaffen van de richting verkleinen de kansen op een diversiteitsbeleid. Onze standpunten en bezorgdheden liggen opnieuw op dezelfde lijn. Houdt u dus vol, mijnheer Laurys.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de minister zal overleggen met zijn collega bevoegd voor onderwijs. Misschien is het mogelijk om het aantal uren over te dragen. Het zou dan wel over een andere schoolinrichting gaan, maar de 15 leerlingen zouden elders terecht kunnen. Ik zal deze vraag niet herhalen bij minister Vanderpoorten. Ik heb er alle vertrouwen in dat u het met haar over deze kwestie zult hebben.

Minister Renaat Landuyt : Ik zal haar een formele vraag stellen en daarbij verwijzen naar uw vraag.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Veerle Declercq treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over knelpuntberoepen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Goethem tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over knelpuntberoepen.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit een relatief recente studie – de meeste documentatie dateert van juli en augustus – blijkt dat er in Vlaanderen nog een hele reeks knelpuntberoepen bestaat. Volgens gegevens van de VDAB zou het gaan over een lijst van 245 beroepen waarbij de werkgevers moeilijkheden ondervinden om geschikt personeel te vinden binnen een redelijke termijn. Het is toch eigenaardig dat er in een tijd van recessie en stijgende werkloosheid nog steeds zoveel vacatures zijn waarvoor geen geschikte kandidaten kunnen worden gevonden.

In de creatie van een knelpuntberoep spelen een aantal factoren een rol. In de eerste plaats is er het kwantitatieve gegeven : niet voldoende mensen bieden zich aan voor de job. Het gaat over ingenieurs, verplegend personeel, onderhoudstechnici, schrijnwerkers, loodgieters, en zo meer. De tweede oorzaak is kwalitatief. Voor die beroepen zijn er

Van Goethem

wel genoeg arbeidskrachten voorhanden, maar die zijn niet voldoende gekwalificeerd en voldoen niet aan de vereisten van het bedrijf. In de laatste plaats zijn de arbeidsvoorwaarden van een aantal beroepen erg ongunstig. Het gaat om nachtwerk, ongezond werk en gevaarlijk werk. Een aantal van die functies is onderbetaald in het licht van het gevaar dat ze met zich meebrengen.

In de pers pleit de VDAB-woordvoerder ervoor dat bedrijven nieuwe bronnen zouden aanboren. Hij heeft het over allochtonen, ouderen en langdurig werklozen. De voorgestelde nieuwe bronnen lijken mij nogal problematisch. Van de oudere werklozen is het grootste deel bruggepensioneerd. Ondanks het feit dat zich in die categorie een schat aan ervaring bevindt en dat een groot deel van die mensen niets liever zou willen dan opnieuw aan de slag gaan, verbiedt hun statuut dat. Misschien moeten we een nieuw statuut uitwerken waarbij een bruggepensioneerde de mogelijkheid krijgt om deeltijdse arbeid te verrichten. Het loon kan dan worden afgetrokken van het brugpensioen.

De langdurig werklozen vormen ook een probleem. Aangezien een element om van een beroep een knelpuntberoep te maken, het gebrek aan goedgeschoolde kandidaten is, mogen we aannemen dat de VDAB niet de juiste vorming aanbiedt. Het is ook mogelijk dat op de voorstellen tot vorming geen of te weinig kandidaten reageren. Blijkbaar is er een probleem van de afstemming van de opleidingen op de noden van de bedrijven.

Mijnheer de minister, welke voorstellen kunt u of wilt u doen om oudere werknemers die onder het stelsel van brugpensioen vallen, de mogelijkheid te geven om zich opnieuw actief in het arbeidscircuit te begeven zonder dat ze daarbij financieel verlies lijden ?

Hoe kunt u de aangeboden vorming van de VDAB beter bij de noden van het bedrijfsleven laten aansluiten ?

Welke maatregelen wilt en kunt u nemen om langdurig werklozen beter aan te sporen tot het volgen van opleidingen die de tewerkstelling in knelpuntberoepen bevorderen ?

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, over het eerste punt wordt al heel lang gediscussieerd, maar het is een federale be-

voegdheid. Over het tweede punt heb ik nog een opmerking. In de marge van de Werkgelegenheidsconferentie heeft ook onze partij nagedacht over mogelijkheden en denksporen. Er zijn geen mirakeloplossingen. Ons grootste bezwaar is trouwens dat er niets aan het probleem wordt gedaan. Er zijn al dikwijls voorstellen gelanceerd en akkoorden gesloten – denken we maar aan het Pact van Vilvoorde, aan verklaringen die werden gedaan in De Schelp. We moeten dus niet zozeer nieuwe voorstellen uitwerken, maar werk maken van de vorige.

We stellen vast dat een groep jongeren afstudeert zonder diploma en die bijna zeker in het circuit van de langdurige werkloosheid zal terechtkomen. Na twee tot drie jaar zullen die jongeren moeten worden geholpen via een tewerkstellings- en eventueel een opleidingsprogramma. We vragen ons af of het niet beter zou zijn om een samenwerking op touw te zetten tussen de departementen Onderwijs en Werkgelegenheid – en ik heb het nu niet over de delicate kwestie van de middelen. Ook in het beroepssecundair onderwijs, wat een finaliteitsopleiding is en waarbij een algemene vorming niet onmiddellijk is aangewezen, is een samenwerking tussen Onderwijs en Werkgelegenheid aangewezen. Misschien kan worden nagedacht over beroepsstages.

Het instrument IBO werd hier al eens aangehaald. U noemt dat ‘werkplekleren’, als ik het me goed herinner. Ik geloof in het leren op de werkvloer en dat gebeurt met middelen van Werkgelegenheid. Ik geloof in samenwerking tussen u en de minister van Onderwijs. De middelen die na 2 of 3 jaar worden vrijgemaakt voor remediëring, moeten vroeger worden aangewend. We moeten anticiperen. We moeten kiezen voor een preventieve aanpak in plaats van een curatieve. Het BSO moet de kans krijgen om jongeren kennis te laten maken met de bedrijfswereld en het vak. Een beroep aanleren vanuit een abstract denken is ontzettend moeilijk. Jammer genoeg heeft Onderwijs te weinig middelen voor onder meer materiaal en machines. Ik pleit voor opleiding op de werkvloer en voor nauwere samenwerking met uw collega-minister.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Ik sluit me volledig aan bij de heer Laurys. Hij verwoordt mijn standpunt van de Werkgelegenheidsconferentie. Hij heeft zich eveneens de nieuwe termen eigen gemaakt.

Mijnheer Van Goethem, de federale overheid en de Vlaamse overheid hebben tal van maatregelen getroffen om het brugpensioen te regelen. Brugge-

Landuyt

pensioneerden kunnen onder strikte voorwaarden een bijkomende activiteit uitoefenen. Als deze activiteit een bepaald bedrag overstijgt – op 1 januari 2003 was dat 10,8 euro per dag – zal de werkloosheidsuitkering dalen.

De bruggepensioneerde kan zijn pensioen bovendien onderbreken voor een activiteit in loondienst voor onbepaalde tijd, of voor een activiteit als zelfstandige voor de periode van 9 maanden. Na die activiteit heeft de bruggepensioneerde opnieuw recht op werkloosheidsuitkering en krijgt hij opnieuw het statuut van bruggepensioneerde, mits inachtneming van de maximumduur. Er zit dus al beweging in het systeem, ingevoerd vanuit dezelfde bezorgdheid als de uwe.

U mag niet vergeten dat in het jaaractieplan van de VDAB voor het opleidingsaanbod maximaal rekening wordt gehouden met de beroepsprofielen die door de SERV worden vooropgesteld. De VDAB stemt zijn opleidingsmodules af op de competenties gevalideerd in deze profielen. Bovendien houdt de VDAB voor zijn opleidingen rekening met de sectoradviezen die jaarlijks worden gevraagd bij het opstellen van het jaaractieplan. Veel opleidingen worden samen met de sectoren opgestart. U mag niet vergeten dat de VDAB permanent contact heeft met het bedrijfsleven via tal van bedrijfsopleidingen en via bezoeken aan bedrijven en beurzen. De VDAB spant zich maximaal in.

Zoals de heer Laurys onderstreept, ligt de toekomst in opleidingen op de werkvloer. Dat betekent een andere vorm van samenwerking met het onderwijs. Het betekent ook een heroriëntering van de beroepsopleidingen naar de werkvloer. Ik verwijs naar de opmerking van het VEV dat opleidingen in een bedrijf misschien goedkoper uitvallen voor de overheid. Het VEV drukt zich niet zo expliciet uit, maar daar komt het op neer. Een opleiding in een bedrijf kan immers ook leiden tot inloopbanen en dergelijke.

We staan aan de vooravond van het debat over werkbereidheid en of dat zich moet vertalen in opleidingsbereidheid. We kijken uit naar – al dan niet nieuwe – afspraken met de federale overheid. Moeten we opleiding en begeleiding afstemmen op controle en recht op uitkeringen? Ik wil niet vooruitlopen op het debat. Ik wil even verwijzen naar

de schoonzoon van Karl Marx die het recht op luiheid verdedigde.

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem : Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik zou niet te veel vertrouwen op de schoonzoon van Karl Marx.

Eén oplossing vinden we in meer opleiding op de werkvloer. In het onderwijs echter schort nog een en ander. Het beroepsonderwijs moet worden geactiveerd en moet beter worden voorgesteld. Het BSO raakt in de verdrukking; het wordt nogal eens voorgesteld als een minderwaardige opleiding. Veel mensen ervaren dat op die manier en sturen hun zoon of dochter slechts in laatste instantie naar het beroepsonderwijs, hoewel daar veel meer kansen liggen voor iemand die deze cyclus afloopt en geen humaniora.

Verder meen ik dat het deeltijds leren – deels leren en deels werken – meer zou moeten worden gepromoot. Er moet met andere woorden meer aandacht worden gevestigd op de mogelijkheden die men nog heeft na het verloop van die cyclus.

De voorzitter : Ik ben het met u eens, maar er moet wel een actualisering en aanpassing komen. Er zijn veel misbruiken en wantoestanden met de leersecretariaten en het deeltijds leren.

De heer Jan Laurys : Het deeltijds leren en het leercontract zijn twee verschillende zaken.

De heer Roland van Goethem : Ik denk dat de misbruiken van het leercontract min of meer tot het verleden behoren. Tijdens mijn jeugd was de leerjongen het manusje-van-alles, die voor van alles werd gebruikt en misbruikt, althans wat de verloning betreft.

Voor vaklui die hun stiel moeten leren – schilders, loodgieters, schrijnwerkers, enzovoort – lijkt dit echter de beste oplossing.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de opleidings- en begeleidingscheques voor werknemers

Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de toegankelijkheid van de opleidingscheques voor Vlaamse huisvrouwen en huismannen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde vragen om uitleg van de heer Schuermans tot de heer Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de opleidings- en begeleidingscheques voor werknemers, en van mevrouw Heeren tot minister Landuyt, over de toegankelijkheid van de opleidingscheques voor Vlaamse huisvrouwen en huismannen.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, er is in Vlaanderen nood aan opleiding en vorming van de werknemers op het niveau van het bedrijf. De Vlaamse overheid hanteert een systeem van opleidingscheques. Twee besluiten – het besluit van 18 juli 2003 en dat van 2001 – bepalen wie daarvoor in aanmerking komt.

Volgens de huidige stand van zaken komen de meewerkende partners van zelfstandige ondernemers niet in aanmerking. Dat is ook het geval voor de zelfstandige helpers. Dat lijkt me een gemiste kans. Zeker in een kleine onderneming is vorming noodzakelijk en moeten daarvoor de nodige middelen kunnen worden uitgetrokken.

Het besluit van 2001 definieert een werkende in de onderneming als volgt : de bij arbeidsovereenkomst tewerkgestelde persoon die zijn activiteit binnen een in het Vlaams Gewest gelegen exploitatie of onderneming uitoefent, alsook de persoon die voornamelijk als zaakvoerder of actieve vennoot aangesloten is bij het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering van Zelfstandigen of bij een sociale verzekeringskas voor zelfstandigen.

In het besluit van 18 juli 2003 wordt de notie werknemer omschreven : het is de persoon die op het ogenblik van de aanvraag van de opleidings- en begeleidingscheque in de private en publieke sector tewerkgesteld is krachtens een arbeidsovereenkomst of die anders dan krachtens een arbeids-

overeenkomst arbeid verricht onder het gezag van een andere persoon en die zijn of haar woonplaats heeft op het grondgebied van het Vlaams Gewest of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Vlaamse regering kan andere categorieën van personen gelijkstellen met een werknemer.

Mijnheer de minister, is het niet noodzakelijk om dit interessant systeem uit te breiden tot meewerkende partners in een KMO en zelfstandige helpers ?

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijnheer de minister, ik wil mijn vraag uitbreiden tot al wie ervoor kiest of gekozen heeft om de zorg voor het gezin op te nemen. Vaak gaat het om vrouwen, maar vandaag maken ook steeds meer mannen die keuze. Later willen ze dan de stap zetten naar de arbeidsmarkt. Ik ken veel 'herintreders' die die stap willen zetten, maar die veel barrières tegenkomen om opnieuw te kunnen participeren aan de arbeidsmarkt.

Het verbaast me dan ook dat het initiatief van de opleidingscheques beperkt blijft tot de groep omschreven in het besluit van 18 juli 2003. De werkenden met een arbeidsovereenkomst worden financieel ondersteund om allerlei vormingsinitiatieven te nemen terwijl een belangrijke groep van mensen, die door de zorg voor het gezin op een ander vlak heel wat ervaring hebben opgedaan, geen beroep kunnen doen op dat systeem wanneer ze eenmaal de stap willen zetten naar de arbeidsmarkt. Nochtans kent die groep vaak een hoge inzet in het kader van het vrijwilligerswerk. We vinden het allemaal heel belangrijk dat er vrijwilligers zijn in een samenleving die zaken op zich kunnen nemen waar geen betaling tegenover staat.

Het openstellen van het systeem van de opleidingscheques voor de thuiswerkenden zou een belangrijk signaal van de overheid kunnen zijn waarmee ze die groep wil stimuleren om de stap te zetten naar de arbeidsmarkt.

Mijnheer de minister, waarom wordt deze specifieke groep uitgesloten van dit systeem ? Welke systemen zijn er vandaag voorhanden om de herintrede van huismannen en -vrouwen aan te moedigen ?

De voorzitter : Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, niemand twijfelt aan de noodzaak van opleidingen vandaag. Als

Hermans

we de geest van de opleidingscheques beschouwen, dan stellen we vast dat het erom gaat mensen aan het werk te houden. In het project 'levenslang leren' worden heel veel mogelijkheden geschapen om een onderwijsvorm te genieten. We moeten het belang daarvan inzien.

Mijnheer de minister, ik vraag me af in welke circuits die cheques worden gebruikt. Is dat in de snelcursussen of ook in het reguliere volwassenen-onderwijs?

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Frans De Cock : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij het eerste luik van de vraag over opleidingscheques voor zelfstandige helpers en meewerkende partners. Het zou niet logisch zijn als die categorie van mensen daarvoor niet in aanmerking komt. Ik neem aan dat dit in het besluit kan worden geregeld. Kleine ondernemingen kunnen op die manier voor een deel worden ontlast van opleidingskosten. Het is misschien niet veel, maar we moeten de zelfstandige helpers en meewerkende partners een duwtje in de rug geven, omdat ze op een aantal andere vlakken al te weinig worden gewaardeerd. Nu kunnen ze minstens op dit vlak worden gelijkgeschakeld.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit thema ligt de VLD duidelijk na aan het hart. Als een bepaald systeem wordt ingevoerd, is het niet verrassend dat de oppositie tracht bijkomende categorieën daarvan te laten genieten. Als we dergelijke systemen alsmaar willen uitbreiden, moeten we opletten dat we de leefbaarheid en betaalbaarheid niet in gevaar brengen. Het zou jammer zijn dat we door die twee categorieën eraan toe te voegen, heel het systeem op de helling zetten.

De categorie die de heer Schuermans aanhaalt, leunt aan bij de categorie van de werknemers : de doelgroep waarvoor de cheque werd gecreëerd. Voor de categorie waar mevrouw Heeren het over heeft, is dat niet het geval. Met alle respect voor die mensen, die inderdaad veel vrijwilligerswerk doen, maar voor hen is de opleidingscheque niet bedoeld. De werknemer die al werk heeft, moet productief blijven en moet alle nieuwe scholingen kunnen volgen. Dat is de bedoeling van de opleidingscheque. Hij moet niet ter plaatse blijven trap-

pelen, hij kan een meerwaarde geven aan zijn diploma.

Met alle respect voor de huisman of -vrouw, maar ze vallen niet onder die categorie. Mevrouw Heeren, u zegt dat ze terug in het arbeidsproces willen treden. Daarvoor bestaan er andere kanalen. Als u daarvoor de opleidingscheque wilt gebruiken, schiet u het doel voorbij. Voor de meewerkende partner kan het worden overwogen. Mijnheer de minister, net als de heer Schuermans ben ik heel benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mevrouw de voorzitter, collega's, die twee vragen kunnen worden gescheiden. Mevrouw Heeren, ik zou u aanraden om beide vragen op uw website te zetten. *(Opmerkingen van mevrouw Veerle Heeren)*

Er zijn twee soorten opleidingscheques : opleidingscheques voor ondernemers, en die voor werknemers. De cheques voor ondernemers zijn gebaseerd op het eerste akkoord met de sociale partners. In het volgende akkoord zijn ook de opleidingscheques voor werknemers opgenomen. Bij de opleidingscheque voor werknemers wordt de keuze door de werknemer gemaakt. Bij de cheque voor ondernemingen, die meestal ook naar de werkende gaat, wordt de keuze door het bedrijf gemaakt. De KMO's zeggen dat het een heel nuttig instrument is, omdat het de vraagsteller ondersteunt en de keuze laat om ergens een opleiding te volgen. Er is een heel grote groep van gescreende opleidingsverstrekkers die inspelen op de vraag.

De meewerkende partner kan als zelfstandige worden erkend in de nieuwe reglementering vanaf januari 2003. De federale overheid heeft daarvoor een en ander aangepast. Dat betekent dat hij of zij een beroep kan doen op de opleidingscheque ondernemingen. De partners moeten overeenkomen welke opleiding wordt gevolgd. Ik ben dus helemaal niet zeker dat die mensen uitgesloten zijn, mijnheer Schuermans. Alleen is dat misschien niet de juiste weg. Ik weet dat ik nu en dan verrassend uit de hoek kom. *(Opmerkingen van de heer Frans De Cock)*

We discussiëren in feite over het geslacht van de engelen. De opleidingscheques voor de ondernemingen zijn bedoeld voor mensen die functioneren in de ondernemingen, niet voor loontrekkenden van de ondernemingen. Blijkbaar is het te weinig bekend dat de opleidingscheques voor onderne-

Landuyt

mingen op die manier kunnen worden aangewend. Volgens mij is er dus geen probleem.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, de praktijk is toch anders ? Ombudsdiensten van organisaties van zelfstandige ondernemingen krijgen vragen van meewerkende partners om in het systeem te stappen, maar blijkbaar kunnen ze er niet op ingaan.

Minister Renaat Landuyt : Het is maar de vraag of ze het juiste systeem proberen te gebruiken. Misschien kan mijn antwoord van nut zijn.

De heer Eddy Schuermans : Dat is meestal het geval, maar toch kan ik niet begrijpen dat organisaties uit diverse hoeken en met een omvangrijke expertise, geen gebruik kunnen maken van het systeem en hun leden moeten afwijzen.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer Schuermans, die organisaties hebben gelijk en ongelijk. Ze hebben gelijk omdat ze geen beroep kunnen doen op het systeem van opleidingscheques voor werknemers. Ze hebben echter ook ongelijk omdat ze vergeten dat ze een beroep kunnen doen de opleidingscheques voor ondernemingen.

De heer Eddy Schuermans : Dit alles lijkt me vreemd.

Minister Renaat Landuyt : Het parlement dient ook voor wetsinterpretatie.

Ik kom nu tot het tweede deel van mijn antwoord over de opleidingscheques voor de huismannen en -vrouwen. Een werkzoekende kan geen gebruik maken van de opleidingscheques voor werknemers. In het sociaal akkoord werd de nadruk gelegd op de werknemers, wetende dat er tal van gratis opleidingen zijn voor werkzoekenden via de VDAB. De huisman of -vrouw die wil herintreden, kan zich inschrijven als werkzoekende bij de VDAB en krijgt op die manier de rechten van een werkzoekende inzake opleiding. Die rechten zijn tamelijk ruim.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Klopt het dat met de opleidingscheques opleidingen kunnen worden gevolgd voor tuinaanleg en bloemschikken ? Zo ja, kunnen die ook bij de VDAB worden gevolgd ?

Minister Renaat Landuyt : Ik heb een overzicht opgevraagd, maar nog niet ontvangen. Ik kan u dus nog geen antwoord geven op die vraag. Het gaat over de opleidingen die kunnen worden gevolgd bij de erkende opleidingsverstrekkers. Ik weet niet of een cursus bloemschikken kan worden gevolgd.

Mevrouw Veerle Heeren : Kunnen wij de lijst ook krijgen ?

Minister Renaat Landuyt : Het gaat over honderden firma's. U kunt ze ook terugvinden op de website, www.opleidingscheques.be.

Mevrouw Veerle Heeren : Het probleem is dat bepaalde opleidingen wel kunnen worden gevolgd via de opleidingscheques, maar niet via de VDAB. Werkzoekenden worden dus gediscrimineerd. Er wordt nogal smalend gedaan over de herintreders, maar het gaat over een heel belangrijke categorie mensen. Zo zijn er veel hooggeschoolde vrouwen die destijds hebben gekozen voor de zorg voor het gezin, maar nu wel opnieuw willen werken. De meesten kiezen voor informaticaopleidingen.

Minister Renaat Landuyt : De VDAB biedt diverse opleidingen aan.

De voorzitter : Ik ben het ermee eens dat herintreders veel kansen moeten krijgen, maar voor de meeste mensen zal bloemschikken toch wel eerder een hobby zijn. De opleiding moet toch in functie staan van tewerkstelling, niet van een hobby ?

Mevrouw Veerle Heeren : Zijn die voorwaarden er ? Is het zo dat de cheque pas kan worden verkregen als men aan de voorwaarden voldoet ? Ik heb de minister horen zeggen dat de werknemer zelf beslist welke opleiding hij volgt. De voorwaarde dat de opleiding in functie moet staan van de tewerkstelling, is er niet. Wie een cursus bloemschikken volgt, moet niet aantonen dat hij of zij in een bloemenwinkel werkt.

De voorzitter : Het gaat over mensen die reeds werk hebben. Als ze in een bloemenwinkel werken, is het logisch dat ze een cursus bloemschikken volgen. Het is een heel andere zaak als het over werkzoekenden gaat.

Mevrouw Veerle Heeren : De vraag is alleen maar of voorwaarden aan de opleiding worden gekoppeld. De minister zei dat werknemers zelf mogen bepalen welke cursus ze volgen. Het is toch wel heel knap dat ik met een cheque van de overheid een cursus bloemschikken mag volgen en dat de overheid me niet vraagt of ik dat doe in functie van

Heeren

mijn beroep. Ik krijg de cheque louter omdat ik vorming zal krijgen. Dat is onrechtvaardig tegenover de doelgroep van werkzoekenden. Ik gun iedereen zijn vorming, maar ik vraag me af of er voorwaarden aan worden gekoppeld.

Minister Renaat Landuyt : Het systeem is eenvoudig. Een werknemer kan zijn eigen keuze maken tussen opleidingen die worden gegeven door een erkende opleidingsverstrekker.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik kan met andere woorden als werknemer een cursus professioneel bloemschikken volgen. Ik krijg daarvoor een opleidingscheque. Een herintreedster die aan de VDAB vraagt om een cursus bloemschikken te volgen, krijgt te horen dat ze zich tot het vrijwilligerswerk moet richten. Deze vorm van discriminatie bestaat nu in de praktijk. Daarom is het nuttig om het sys-

teem van de cheques na enkele maanden grondig te evalueren en te toetsen.

Minister Renaat Landuyt : Dergelijke vergelijkingen kunnen gevaarlijk zijn. Zo kan een werknemer stellen dat het onrechtvaardig is dat een huisman niet moet werken en thuis kan blijven. De opleidingscheques voor werknemers zijn een onderdeel van een sociaal akkoord waarmee we de positie van de werknemer willen verbeteren. Er zijn mogelijkheden om gelijkgestelde categorieën bij het akkoord te betrekken. Een van de grootste discussies ging over de werkzoekenden. Voorlopig kunnen zij geen gebruik maken van de opleidingscheques omwille van het uitgebreide VDAB-aanbod.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.36 uur.*
